

PUBLICACIÓ PERIÒDICA
DE CULTURA

CERVELLÓ
ESTIU 2015
NÚMERO 16

SAU LLÓ

RETTALLS D'HISTÒRIA

La fàbrica de sedes o El Molí

AVIS SAVIS

Josep Mut i Benavent

EL NOSTRE PATRIMONI

L'església de Santa Maria declarada BCIN

CONSELL EDITORIAL

PRESIDENT

Josep M. Raventós

COORDINADOR

Pere Larrosa

DISSENY I MAQUETACIÓ

Jaume Pons

REVISIÓ LINGÜÍSTICA

Montserrat Luque

ADMINISTRACIÓ

Adjutori Gramunt

COL-LABORADORS:

MARY CARMEN ÁLVAREZ

MONTSERRAT BARTOL

PERE LARROSA

JOSEP LLURBA

ANTONIO MONFORTE

ROSA MONFORTE

MARIA DOLORS ROIG

FOTO PORTADA:

Arxiu JAUME PONS

EDITA:

SEGLE
mau

Santa Anna, 1 l'Ateneu
08758 Cervelló
artipons@gmail.com
pelarros@gmail.com

IMPRIMEIX:

Gràfiques Ossó S.L.
Sant Feliu de Llobregat
info@grafiquesosso.com

SAULÓ núm 16 (V any) estiu 2015
Reservats tots els drets.

S'autoritza la reproducció de treballs d'aquesta publicació sempre que se n'ementi la procedència.

© dels textos i les il·lustracions:
els autors corresponents.

Tiratge: 250 exemplars.

La revista SAULÓ i Segle Nou no es fan necessàriament responsables de totes les opinions expresades pels seus col·laboradors.

DISTRIBUCIÓ GRATUÏTA
Diposit Legal B-23.175-2011

LA NOSTRA FESTA MAJOR

La Festa Major és la celebració més important de la comunitat on se celebra, és un patrimoni popular i participatiu, pot esser una festa arrelada a les tradicions orals trameses pels més grans o vinculades a la història del poble, les llegendes, el sant Patró o algun personatge de la contrada.

Sant Esteve és el patró de Cervelló, l'advocació del qual la podem datar en el segle X, mil cent anys, que generacions de cervellonencs li demanen protecció per a ells i les seves famílies. En la societat actual on el laïcisme hi és tan present, l'església celebra cada any la tradició d'aquesta festa, malgrat la migradesa dels fidels que hi participen.

Alguns pobles han hagut de cercar o inventar a personatges o fets per conferir personalitat i singularitat a les seves festes, Cervelló es pot vanagloriar de tenir un passat històric importantíssim on poder trobar i fonamentar arguments per poder desenvolupar unes festes populars sorgides de la història del nostre poble i que ens identifiquessin amb orgull com a cervellonencs i catalans.

No voldria deixar de mencionar alguns grups de convilatans que intentaren tirar endavant algunes actuacions per donar a conèixer les formes de vida de la pagesia local, malgrat tots els esforços, no han arrelat en la nostra societat, no han tingut continuïtat. Menció a part és la proposta fílmica del Grup de Teatre *La Calaixera* que l'any 1992 amb el títol *Hi ha un camí darrere nostra*, dirigit i produït per Víctor Sarret i basat amb textos de les investigacions històriques de Josep Llorba, crec francament que fou un intent seriós d'aproximació, no obstant les mancances, a la història de Cervelló.

Per concloure em pregunto: no fóra interessant que amb la col·laboració dels grups de teatre, les escoles i tothom que hi volgués participar es formés un col·lectiu que aglutinés l'interès de mostrar una Festa Major popular i participativa sorgida de la nostra rica història, la qual ens faria reconèixer la peculiaritat i l'autoestima de ser gent de Cervelló?

BONA FESTA MAJOR!

Josep M. Raventós i Broch

SUMARI

3 CRÒNIQUES Miquel Prats i Parès	12 EN CLAU DE SOL La discutida i discutible gestió musical de Barcelona
4 FOGONS I CELLERS Dies d'estiu: ...amb una bona truita	14 DESCOBRINT EL MÓN Creuer pel riu Mekong (III)
6 AVIS SAVIS Josep Mut i Benavent	15 EL NOSTRE PATRIMONI L'església de Santa Maria declarada BCIN, en la categoria de monument històric
8 RETALLS D'HISTÒRIA La Fàbrica de sedes o El Molí	
11 MÉS ENLLÀ DEL DESIG Horts de poesia	

MIQUEL PRATS i PARÉS

Josep Llurba

En Miquel Prats era natural de Gelida i veí de Cervelló. Propietari, més conegut pel “Miquelet de les pomes”, pels camps de pomes que tenia al Pla de Sant Feliu de Llobregat. L'any 1936, després d'esclatar la Guerra Civil espanyola, fou afusellat a les mines de

Martorell pels homes de la FAI. Tot i que fou avisat que figurava a les llistes negres no hi va donar gaire importància. No obstant això, quan rebé l'avis per part del Comitè en què s'havia de presentar en una reunió per aclarir alguns fets relacionats amb el Sis d'Octubre de 1934, va preferir buscar els consells i assessorament del qui aleshores era conseller de Serveis Públics de la Generalitat de Catalunya, en Josep Tarradellas i Joan, fill de Cervelló. Així, doncs, a l'empara dels consells rebuts de tot un personatge com ho era en Tarradellas, se'n anà cap a la reunió del Comitè de la població per arreglar la qüestió, car en opinió de Tarradellas tota aquella gent del Comitè només volien diners. Per tant, fent acte de presència, i portant-los un bon feix de bitllets, tota la qüestió quedaria arranjada i com que era dissabte i ell venia de Barcelona de vendre els seus productes, en portava un bon grapat. Així és que es presentà davant dels de la FAI disposat a solucionar-ho però, dissortadament, perdé la vida i els diners, perquè quan estaven al bell mig de la discussió, sobre les quantitats que calia satisfer per rescabalar els danys ocasionats en relació amb del Sis d'Octubre, tot d'una, com una ànima en pena, es presentà el Comitè de Molins de Rei, encapçalats per Manuel Marin Luna, que sense gaires contemplacions van manifestar categòricament el seu veredict: “Aquí no es tracte de parlar de diners sinó de començar a matar”. I el dia 8 d'agost de 1936, juntament amb tres persones més de la població foren conduïts al castell de Molins de Rei i després a les mines de Martorell on els executaren com a simples bestioles.

Els franquistes li dedicaren un carrer a prop mateix de casa seva i cap als anys 1970, en transformar el carrer en rambla, li digueren la rambla de Miquel Prats fins

a la democràcia que van dedicar aquella via pública, coneguda com el torrent de la mala dona, en “Rambla de Josep Tarradellas”.

En Miquel Prats era un comerciant que es dedicava a vendre els seus productes que conreava entre en diverses terres de Cervelló i Sant Feliu de Llobregat. Tenia carros i un camió i donava feina a diverses persones de la població. Políticament s'havia presentat a les primeres eleccions municipals del 14 d'abril de 1931 en el partit que a la població els anomenàvem “El Partit de les Balances” perquè la majoria dels seus representants eren botiguers o comerciants. La majoria de la població el considerava una bona persona i hom no acaba d'entendre gairebé el perquè l'assassinaren. Tanmateix, però, el fet de tenir treballadors o un cert patrimoni industrial n'hi havia ben bé prou per considerar-te desafecte al règim revolucionari emprat pels escamots faistes perquè t'apliquessin la sentència definitiva.

Rostisseria Laura

Pollastres a l'ast
Menjar preparat
Servei de càtering
Postres

Tel.: 93 684 01 73

Major, 26-28
08758 Cervelló

DIES D'ESTIU:

EXCURSIONS A LA MUNTANYA, SORTIDES A LA PLATJA I SOPARS A LA FRESCA
AMB UNA BONA TRUITA PER PICAR

Montserrat Bartol

Torna l'estiu. I qui és el qui no ha preparat una truita de patates a corre-cuita perquè a darrera hora ha decidit fer una sortida per la muntanya o anar a passar el dia a la platja?

Quan torna la calor, i ens vénen ganes de sortir d'excursió per la fresca de la muntanya o remullar-nos a l'aigua de les nostres platges, la gran majoria de nosaltres hem posat dins la motxilla o el cistell una truita amb una barra de pa, i de ben segur que també amb una varietat d'embotits catalans. Una molt bona opció, que em porta a explicar-vos quin és l'origen de la truita.

Si feu una cerca a Internet i poseu la paraula en castellà "tortilla", comprovareu que la primera referència a allò que nosaltres coneixem com a truita és, ni més ni menys, que una massa de pa, majoritàriament de blat de moro, blat o farina amb forma circular i aplanada. És d'origen mesoamericà i diversos països com Mèxic, Guatemala, El Salvador, Nicaragua, Costa Rica i Hondures la tenen a la seva dieta.

La truita que nosaltres coneixem i degustem ben sovint no té cap dels ingredients d'aquestes altres truites. I és que la nostra recepta original està composta, tan sols, per patates i ous, i adquireix el nom de truita per la forma que té la truita de blat de moro. No està gens clar quin és l'origen i el moment en què comença a ser plat de les nostres taules, tot i que totes les revisions bibliogràfiques la situen després del descobriment d'Amèrica del Sud, donat al fet que la patata és un tubèrcul que prové del continent americà i apareix a Europa amb els primers descobridors.

Segons el periodista gastronòmic Jorge Guitián, "la truita de patates neix en algun moment del segle XIV, probablement de manera simultània en els Països Baixos i en les comunitats de jueus conversos que encara existien a Espanya, com un humil aliment de supervivència. I així es manté, al marge de la cuina culta, al menys fins a la segona meitat del segle XIX, moment en el qual es codifica i adquireix la denominació de truita "espanyola".

El científic titular del Centre de Ciències Humanes i Socials del CSIC, Javier López Linaje atribueix l'origen de la truita de patates en terres d'Extremadura. Quan preparava la reedició del seu llibre *La patata en España. Historia y Agroecología del Tubérculo Andino* descobrí un document que datava el naixement de la truita en aquestes terres i, més concretament, en el municipi de Villanueva de la Serena. Es tracta d'una comunicació de Joseph de Tena Godoy y Malfeyto feta en el "Semanao de Agricultura y Artes" dirigit als rectors i que es data en la comarca de la Serena el 27 de febrer de 1798, atribuint l'invent al marquès de Robledo. Tot i això, aquest descobriment s'està validant avui dia per la comunitat científica.

El primer document conegut i constatat en el que apareix una referència a la truita de patates és navarrès. Es tracta d'un anònim "memorial de ratonera", dirigit a les Corts de Navarra l'any 1817 i en el qual s'explica breument que entre els míseros aliments que prenen els muntanyencs de Pamplona i la Rivera Navarresa, s'hi troben "...dos o tres ous en truita per cinc o sis, perquè les nostres dones la saben fer gran i grossa amb pocs ous mesclant patates, molles de pa o altra cosa..."

La llegenda, però, la situa en aquest any 1817 afirmant que el general Tomás de Zumalacárregui, durant el setge de Bilbao, la va inventar com a plat senzill, ràpid i nutritiu per alimentar les seves tropes durant les guerres carlistes. I una altra hipòtesi, que fou una mestressa de casa la qui li va preparar al general amb el que tenia a mà quan aquest va parar a descansar de nit a casa seva, i que eren tan sols ous, patates i cebes. Altres fons proposen que l'origen s'ha d'atribuir al cuiner belga Lancelot de Casteau, que va treballar com a cuiner de tres bisbes de Lieja i va publicar la recepta l'any 1604 en el llibre *Overture de Cuisine* a qui va donar el nom de tartufola.

Com a curiositat, s'ha de conèixer que la truita a la francesa no té res a veure amb França ni és originària del país veí, sinó que té el seu origen a Espanya. Durant el transcurs de la Guerra de la Independència (1808-1814), quan Napoleó va voler instal·lar la seva residència d'estiu, la truita de patates era ja un dels plats preferits del poble. Però com a conseqüència de les males collites i el control de les tropes franceses sobre els aliments, es feia difícil disposar de patates a les cuines. Així doncs, es va decidir prescindir d'elles elaborant les truites només amb ous, prenent el nom de "truita quan els francesos" i que acabà derivant amb el nom amb què la coneixem avui dia.

Tot i la història, és clar i indubtable que la truita de patates és un plat molt sofert, gustós, nutritiu i econòmic que no falta en els menús de totes les cases. La base típica del plat són les patates, els ous i, amb força freqüència, la ceba. Quan hi afegim d'altres ingredients com el xoriç i el pebrot verd, tenim una truita paisana, una varietat també molt coneguda.

Totes les variants de la truita són ben vingudes i el secret està, sobretot, en fregir els ingredients en abundant oli d'oliva suau i no escassejar els ous. A totes les cases hi ha aquells a qui agrada amb ceba i als qui no, i les varietats són infinites. Si voleu preparar una bona truita, com les que preparava la meua àvia paterna (malauradament no recordo les de la iaia materna), quan llenceu les patates i/o la ceba en l'ou batut, aquest les ha de cobrir just per sobre i les hem de deixar reposar amb l'ou durant uns cinc minuts. Amb només un rajolí d'oli a la paella (preferiblement de tefló), quan estigui ben calent hi afegim la mescla i deixem coure

durant uns 3-4 minuts. Si la voleu poc quallada, barregeu tan sols els primers segons. Si la voleu més cuita, l'aneu barrejant durant la cocció. Hi ha qui, per fer-la més esponjosa hi afegeix llet, però jo no ho faig mai i surten ben bones.

Afegiu-hi ceba i tots els ingredients que us agradin si voleu fer una paisana. Si voleu contrarestar el colesterol que aporten els ous, podeu fer una truita vegetariana amb carbassó, espàrrecs, espinacs, ceba, carbassa, pebrot... Totes les variants que se us ocorrin poden fer una bona truita, si la feu com s'ha de fer.

I una vegada feta, calenta o freda, a menjar-la! Bon profit!

envasados
togga

Ctra. Molins de Rei a Rubi Pol. Ind. El Canyet, nave 7
08754 El Papiol - Tel. 93 775 90 66 Fax. 93 775 90 54
nieves.torres@envasadostoga.com

JOSEP MUT i BENAVENT, Director de la Banda Municipal de Barcelona

Mary Carmen Álvarez

Avui entrevistem al Sr. Josep Mut i Benavent, veí de Cervelló, Can Guitart Vell, del que coneixem la seva dedicació a la música com a professional i també ens agradaria saber què fa normalment, cada dia, des de la seva jubilació. Volem aprofitar, en la creença que

disposa d'una mica més de temps, vulgui col·laborar amb nosaltres i així poder fer possible que els nostres veïns coneguïn la seva trajectòria professional i

també personal, en la mida que ell consideri oportú. Estem realitzant aquesta entrevista, com altres vegades, a la nostra Biblioteca, gràcies a l'amabilitat que sempre tenen amb Sauló, els seus responsables.

Sr. Mut, podria comentar-nos els seus orígens? On ha nascut?

Vaig néixer a un poble de la província de València que es diu Benegida. Des de molt petit em va interessar la música i als nou anys vaig iniciar estudis musicals, completant la meva formació en diverses ciutats, com València, Bilbao, Barcelona... Als dotze anys vaig realitzar la meva primera composició musical. Va ser l'any que van assassinar al president Kennedy, acte que em va impactar moltíssim. He titulat la peça "En memòria del Presidente Kennedy"

Estic casat i tenim tres fills. La filla gran és doctora en Dret Internacional; el fill, és advocat i la filla petita és enginyera de Ports i Camins. Estem molt orgullosos de tots tres. Vivim a Cervelló ja fa uns vint-i-vuit anys i estem encantats de la nostra vida en aquest poble, a prop de la ciutat de Barcelona, amb una muntanya meravellosa que ens proporciona una vida realment agradable.

Sr. Mut, independentment de la música, ha realitzat algun estudi més?

Sí. He fet estudis relacionats amb el dret jurídic, però el meu horitzó era un altre. He de dir que, precisament pels coneixements que he adquirit en aquella època, he pogut ajudar a moltes persones que formaven part de la professió, en la música, i que no tenien reconegudes les categories professionals que els corresponien i han pogut accedir a tècnics superiors.

A quina edat va iniciar la seva vida professional com a músic?

Als 21 anys quan vaig guanyar, per oposició, la plaça de tuba solista en l'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu i

també en la Banda Municipal de Barcelona.

Quants anys va estar a la Banda Municipal de Barcelona?

Han estat un total de 40 anys, dels quals uns dotze com a solista, dotze com a sotsdirector i setze com a director.

Quantes persones formaven la Banda Municipal de Música de Barcelona quan vostè la dirigia?

Entre homes i dones al voltant de setanta.

Què troba a faltar a Cervelló a la seva vida quotidiana?

Al cap de poc temps de viure a Cervelló vaig tenir el convenciment d'haver arribat a un poble tremendament preocupat per la cultura. Un poble que disposava d'una entitat cultural com Segle Nou, de tres Corals (Coral Diana, Cor de Cambra i Coral de les Veus Amigues, del Casal d'Avis). Que existia una Associació d'Artistes Locals, amb un número important de persones dedicades a la pintura, a la ceràmica, a la poesia, etc.

El mestre Josep Mut amb Motserrat Caballé

He vist actuar al Grup de Teatre "La Calaixera". Són fantàstics, a l'igual que "La Petita Calaixera" on es veuen "despuntar" a grans actors i actrius.

També tinc coneixement de les conferències que realitza periòdicament, amb el suport de Segle Nou, el metge i musicòleg Pere Larrosa, fill de Cervelló i amant de la música, que ha aconseguit un seguiment fidel de moltes persones del poble a les quals agrada la música clàssica.

Estic segur que em deixo de nomenar a uns quants més, però en aquests anys que la meua família i jo vivim a Cervelló hem pogut comprovar que hem encertat en la nostra elecció del poble per fixar la nostra residència.

Això no vol dir que no trobi a faltar alguna cosa, que com a músic m'agradaria poder col·laborar amb les institucions, entitats, associacions, etc. a formar a Cervelló una orquestra i una banda i potenciar les corals, així com totes les activitats artístiques que existeixin al nostre poble. Des d'aquí us ofereixo a tots i totes la meua col·laboració més desinteressada.

També en l'àmbit esportiu hem pogut comprovar que tenim

un poble amb unes instal·lacions magnífiques, on tant els petits, els joves i la gent gran, poden passar estones d'esbarjo sense cap despesa i sense haver de desplaçar-se massa de casa seva.

Sr. Mut, hem investigat una mica en la seva biografia i ens hem quedat impressionats, ho dic en l'àmbit personal i en nom del grup que treballem la revista Sauló. Recollirem aquí una mostra de la seva trajectòria professional i, al final, donarem una pàgina de web on podran entrar i conèixer una mica millor al nostre veí, Sr. Mut.

Ja hem comentat que a l'edat de 21 anys va guanyar per oposició la plaça de tuba solista a l'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu i també a la Banda Municipal de Barcelona.

El nostre entrevistat ha actuat amb l'Orquestra Simfònica Ciudad de Barcelona i també a la de Bilbao, així com en diferents formacions simfòniques creades per celebrar concerts, temporades d'òpera, gravacions, etc. També ha format part d'infinat de jurats, destacant els que organitzava T.V.E., en l'especialitat de bandes civils i també en certàmens internacionals (Ciudad de València, Ciudad de Murcia, Vila de Altea, etc.)

El Sr. Mut està inscrit al llibre dels rècords en la direcció consecutiva de més de mil cinc-cents concerts dirigits de memòria.

Pertany a l'Associació de Mestres Directors de Catalunya, S.G.A.E., col·legi del Cos Nacional de Directors.

Contínuament és requerit per dirigir les millors bandes i orquestres, així com per pronunciar conferències a les Universitats dels EE.UU.

A la seva espectacular trajectòria com a músic, s'han d'afegir les innumerables distincions rebudes, entre les quals figuren la concessió de la Medalla d'Honor al Mèrit imposada pel Excm. Sr. Alcalde-President de la ciutat de Barcelona. A l'Aula Magna de la Universitat de La Habana, li ha estat atorgada una de les màximes distincions de Cuba (la rèplica de la batuta del Director Guillermo Tomás), després d'haver dirigit diversos concerts amb la seva Banda Nacional.

També li ha estat concedida per unanimitat, l'Escarapella d'Or, com a premi a la composició "Urbano Eguna" a Bilbao. A Barcelona, la Medalla d'Or del Cercle Artístic de Belles Arts i també la Medalla d'Or de la Federació de Cors de Clavé.

Recentment ha estat nomenat Acadèmic de la Il·lustre Acadèmia de la Música Valenciana i Músic insigne.

Ha estat convidat per la Universitat Catòlica de Davenport (Iowa) i Chicago (Illinois) per a dirigir les seves orquestres i celebrar diverses conferències. A principis d'aquest any, va dirigir diversos concerts a EE.UU (Michigan).

L'any 1981 fou nomenat Subdirector de la Banda Municipal de Barcelona i fins a ser nomenat l'any 1993 director, aquesta va experimentar uns canvis espectaculars en qualitat i quantitat d'actuacions, triplicant-se, així com les audicions, estrenes, presència en festivals, cercles de concerts, audicions escolars, actes oficials, esdeveniments a

la ciutat, etc. També, entre d'altres països ha dirigit a Polònia i França.

Sr. Mut, per tot el que m'ha explicat i per tot el que he llegit sobre vostè, suposo que haurà treballat conjuntament amb les millors veus líriques del món, no és així?

Sí, és així. He dirigit i he col·laborat per quantitat de països, principalment al nostre i especialment al Liceu de Barcelona, amb els cantants lírics més famosos del món, i els nostres més coneguts com la Montserrat Caballé, Carreras, Plácido Domingo, Pavarotti, Aragall, Eva Márto, etc. el que ha estat per a mi, un orgull i una satisfacció personal inexplicable.

Com veieu, l'espai d'aquest article es queda curt per poder explicar-vos tota la trajectòria professional del Sr. Mut.

El mestre Josep Mut dirigit orquestra i cors

Possiblement més endavant podem profunditzar en la direcció de les macros corals que porta a terme, tant a la nostra comarca, com a la del Priorat. Mentrestant, i com us deia abans, podeu ampliar els coneixements sobre el nostre veí, Sr. Josep Mut, entrant a www.concursjosepmut.cat/.

Bé, us he de dir que sempre és per a mi molt agradable fer les entrevistes als nostres estimats veïns i veïnes, però en aquesta ocasió, parlant amb el Sr. Mut, he après tantes coses interessants, que ha estat molt especial. Agraïxo de tot cor la seva amabilitat amb nosaltres i la seva disposició per ajudar-nos en qualsevol moment que ho necessitem.

Fins aviat.

JOAQUIM
PASCUAL
ARMENGOL

Avda. Joaquim Mensa, 80
08758 CERVELLÓ
Tel. 630 536 707
quimpasqual@yahoo.com

LA FÀBRICA DE SEDES O EL MOLÍ

Maria Dolors Roig

A la fàbrica de sedes o El Molí, com s'anomenava popularment, s'hi accedia per un camí que estava situat a la dreta després de la baixada de can Romagosa, en direcció a Barcelona. Aquest camí era ample, apte per passar-hi camions, però abans d'entrar-hi s'havia d'obrir una porta de ferro. S'anomenava popularment El Molí, perquè en aquesta mateixa ubicació hi havia hagut un molí paperer, que fou comprat per Joan Batlle Vila conjuntament amb un altre soci que es deia Cabot vers els anys 1924-25. Molt a prop d'aquest molí, a 500 metres, es trobava un altre molí paperer, avui en runes. Els dos molins estaven a la vora de la riera de Cervelló.

Enric Moreno Ibáñez a la Resclosa any 1961
Foto, Arxiu Moreno Flamarich

En aquella època s'hi van posar 28 telers mecànics, i es feien mantellines i mantells negres en crepè i seda natural. La seda natural s'importava del Japó. Les mantellines es calaven amb una màquina de cosir, i ho feia una dona especialitzada que es deia Montserrat Guillaumot. La persona que volia aprendre a teixir, primerament s'estava dues setmanes als telers sense cobrar, després quan n'havia après el funcionament, ja podia començar a treballar. Es pot dir que la fàbrica tenia l'exclusiva en vendes, perquè no es donava l'abast, i en ser tanta la demanda, es treballava a preu fet. Les dones tenien les especialitats d'ordidores, bitllaires i teixidores. Continua explicant detalladament l'Enric Moreno, que a la fàbrica de Cervelló normalment hi treballaven dones, provinents de Cervelló i de la Palma; en total eren unes 30. Es feien dos tornos de dilluns a dissabtes: el primer, de 5 a 13.30 hores i el segon, de 13.30 a

22.00 hores. Les dones de la Palma, entre les quals hi havia la Quimeta i la Lola Fisas, venien pel camí vell de La Palma, caminant entre vinyes. Les dones de Cervelló que treballaven al primer torn baixaven per la carretera, i les acompanyava durant un recorregut el sereno Peret Rosell. De les dones que recorda que hi treballaven són: Pepeta Pi, Concepció Flamarich, Magdalena i Pilar Moreno, Gabi Miralles, Joanita Guillamón, Conxita Ros (masovera de can Guitart Vell), Lídia Rosell, Maria i Pepeta Baqués Valls, Lluïsa Rodríguez, Remei Tutusaus, Josefina Tutusaus, Teresina Joan, Antònia Monforte, Genoveva Terceño, Montserrat i Rita Noguero, Maria Carbó... Com que les llançadores dels telers anaven amb molta embranzida, els fils se sortien de lloc, i la Pepeta Pi era l'encarregada en arreglar-los i relligar-los. També hi treballaven homes, com el masover de can Guitart Vell, que es deia Joan Ros, Julio Moreno, Josep Capellades, Ramón Monforte, Josep Sala, Pepet Baqués, Francesc Pérez, Campillo, Rafel Sánchez, Josep Estrada... En Josep Estrada després va muntar la seva pròpia fàbrica de teixits al carrer Joaquim Mensa, 244 (ara núm. 28). El personal tenia mitja hora per esmorzar, i quan feia bon temps anaven a la font del Molinet.

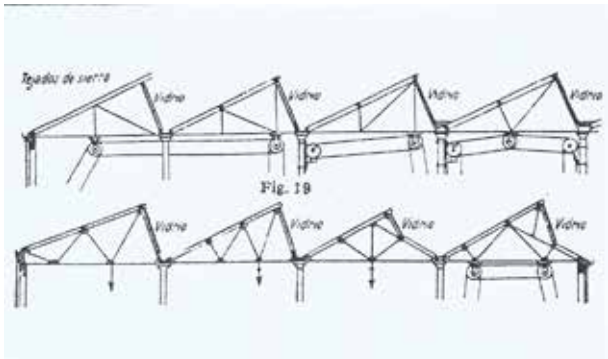

Joan Arruffí (porta barret i ulleres) amb els treballadors de la fàbrica, Enric Moreno (amb barret), Pepet Baqués, Carles Fernández, Josep Sala, Rafael Sánchez, Francesc Pérez.. Inicis dels anys 1950
Foto, Arxiu Moreno Flamarich

A les fàbriques tèxtils catalanes les dones normalment es feien càrrec de controlar el funcionament dels telers, perquè es considerava que eren més pacients i tenien més delicadesa. Els homes, en canvi, feien altres feines com portar caixes de fil, ajudaven els manyans, mecànics, paletes, fusters, etc., i a poc a poc pujaven de categoria, s'especialitzaven, i podien

arribar a ser oficials, i contramestres. Als interiors de les fàbriques, els telers i la maquinària generaven un soroll eixordador, per la qual cosa per comunicar-se havien de fer servir un llenguatge de signes.

Esquema de cavalls de cobertes de "sheds"

L'any 1935, l'empresa Batlle i Cabot va fer una ampliació de la fàbrica, on estava l'hort, consistent en la construcció d'una nau de nova planta adossada a la del Molí, però amb les noves tecnologies del moment. La coberta era de dents de serra o "sheds", això és una solució que aparegué a inicis del segle XX, i que es troba en moltes fàbriques tèxtils de Catalunya. Mitjançant uns finestrals de vidre orientats cap al nord, es rebia una il·luminació zenital natural i uniforme. L'avantatge d'aquesta construcció era la creació d'amplis espais perfectament il·luminats. A la nova nau es va instal·lar l'electricitat, fet que va suposar un gran avantatge. Quan es feia fosc, tenien per il·luminació unes làmpades que donaven llum directament els telers, i posteriorment es van posar fluorescents.

A la fàbrica l'aigua de la riera arribava a través d'un canal des de la resclosa de la font que porta el mateix nom, directament a dues basses, i la força de l'aigua empenyia la turbina, que feia anar els motors, i d'aquesta manera s'accionaven els embarrats, per fer anar els telers. L'embarrat sempre havia de funcionar amb la força de l'aigua, no es podia parar, perquè si això hagués succeït haurien parat tots els telers; en canvi, cada teler sí que es podia parar i engegar sempre que es necessités. Els embarrats eren d'acer, i agafava tots els telers. Quan baixava molta aigua de la riera, només s'accionava un motor, el més petit, aleshores s'acoblava l'aigua amb el motor, això vol dir que les forces del motor i la de l'aigua anaven juntes. D'altra banda, si no baixava tanta aigua, s'accionaven els dos motors. Els motors feien que tot anés a la mateixa

velocitat. Els telers sempre havien de tenir el mateix ritme, i cadascun tenia dues polities.

Abans de la construcció de la nova nau s'havia d'anar a cercar operaris externs a l'empresa. A partir d'aleshores van venir a viure professionals de tots els rams que es necessitava, i la mà d'obra era interna. Es varen instal·lar unes 8 famílies en una construcció ja antiga, segurament de l'època del Molí paperer, que tenia planta baixa i pis, i l'adreça postal era El Grau, 6. S'instal·laren les famílies Berlanga Ruíz, Sánchez Armengol, etc.

Els operaris de l'empresa eren: el Fidel Guillamón, que era el fuster, el Benito Santeugini Armengol, que era el paleta, el Miquel Rigol que era el manyà, i el tenyidor Josep Fernández. Aleshores es teixien nous productes com eren "visillos", cortinatges, etc. Per teixir els teixits es va comprar una caldera de vapor, i en unes barques de fusta quadrada plena d'aigua es feia el tint. L'antic edifici del Molí es va reutilitzar per magatzem. Els porters de l'empresa eren Josep Fernández i la seva dona Pepita Bonet. Aquesta família vivia a la planta baixa de l'empresa, i la família Moreno Ibáñez, que portava la masoveria, vivia al primer pis. Els amos tenien un habitatge al pis de dalt de la fàbrica amb servei i a baix un jardí.

Joan Batlle Vila es va casar amb Mercè Brujas Planas l'any 1917. El matrimoni va tenir una filla, a qui li van posar el mateix nom que la mare, Mercè. L'amo de la fàbrica baixava en dies alterns a Barcelona, on hi tenia el despatx, i vers l'any 1942 va tenir un accident de cotxe a prop de l'estació del Carrilet: va xocar amb un altre vehicle conduït pel marquès de la Mesa de Asta, president del Futbol Club Barcelona, i durant tres dies no se'l localitzava. Dues germanes seves van recórrer els hospitals i al final van trobar el seu cos a l'Hospital Clínic de Barcelona, on estaven a punt de cremar-lo, perquè no havia estat identificat. En morir l'amo es va fer càrrec de la fàbrica el seu gendre Joan Arrufí Altés, que estava casat amb la seva filla Mercè. La raó social de l'empresa després va passar a dir-se "Vda. J. Batlle i Cabot".

Joan Arrufí Altés era oriünd de Batea, i es va fer edificar una casa al poble de Cervelló, d'estil noucentista, i projectada pel seu pare, Luís Arrufí Arrufí, arquitecte, sota la direcció de Josep Puig i Cadafalch. La casa de planta rectangular es troba

situada a l'avinguda de Catalunya, núm. 2. La façana principal té un balcó amb dues obertures i barana de balustres, i està acabada amb un frontó. Una galeria d'arcs recorre les façanes laterals i posterior de la casa, sustentada per columnes jòniques i decorada amb una barana esgrafiada d'elements florals. A sobre la galeria, una torre de planta quadrangular i coberta a quatre vessants corona l'habitatge. La família Moreno Ibáñez, procedent de Sant Fost de Campcentelles, formada pels pares León i Martina i els set fills Eusebia, Pilar, Antònia, Magdalena, Julio, Bàrbara i Enric, van venir a viure a Cervelló i s'establiren al primer pis de la fàbrica com s'ha esmentat abans. Els pares feien de masovers i cinc dels fills van treballar a la fàbrica. L'Enric que va començar a treballar al Molí de molt jovenet, recorda que la mare li donava, a través d'una finestra, pa amb xocolata mentre treballava. Ell explica que quan la fàbrica estava a l'antic Molí van començar a sorgir les fibres artificials i es comprava fil de rayon, que una vegada teixit, com que les peces resultants eren de diferents colors, es portaven a tenyir, sempre, de color negre a Barcelona. El tenyidor era l'amo de can Sala de Dalt, després les peces es tornaven a la fàbrica, es tallaven segons comanda, es polien, s'encapsaven i el *recader*; que era en Sadurní Joan, les distribuïa als proveïdors. Les mantellines que es teixien tenien diferents mides: de 60, 80, 100, 120 cm de llargària, segons comanda. L'Enric primer era ajudant dels operaris i després va accedir de categoria, i li van donar el càrrec de contramestre, havent de controlar el funcionament de tots els telers. Abans que ell, havien tingut aquest càrrec un tal Salat, que era de fora, i anava a dinar a la fonda de cal Masdeu i el Pepet Baqués.

Ca l'Arrufí
Foto, Tot Cervelló

L'Enric Moreno com que era aficionat a la cacera, en temps d'esbarjo anava a caçar amb l'amo de la fàbrica, Joan Arrufí, i el seu germà Domingo, el qual estava casat amb la Rosita Bonastre de Can Guitart. A Cervelló aleshores hi havia guineus, gats mesquers, garses reials, etc. També anaven a caçar a Batea, on la família Arrufí era molt coneguda; l'arquitecte Luís Arrufí Arrufí havia projectat l'altar de l'església i la plaça.

Durant la Guerra Civil (1936-1939) es va continuar treballant a la fàbrica, hi havia talls de llum sobtats i a la postguerra, restriccions elèctriques. Aleshores es paraven els embarrats i, per tant, els telers no funcionaven. Després de la guerra l'adreça postal de l'empresa era carrer Pau Majó, 68.

Els fills de Joan Arrufí Altés i Mercè Batllell Brujas foren Josep Maria, Lluís i Anna Maria. Aquesta última estudià per farmacèutica i va posar una farmàcia a Barcelona. Els dos germans eren els apoderats de l'empresa, però qui es va fer càrrec de la fàbrica fou en Lluís.

La fàbrica Vda. J. Batllell va tancar portes a mitjan dels anys 90 del segle XX. Les darreres dones que hi varen treballar foren la Lolita Massana i la Maria Dolors Santeugini. Posteriorment, quan es va construir la variant de la N-340, inaugurada l'any 2003, la fàbrica es va haver d'enderrocar. Un dels elements importants del patrimoni industrial de Cervelló va deixar d'existir.

Entrevista realitzada a Enric Moreno Ibáñez.

Programa "Moments" rtve: La indústria tèxtil a Catalunya. 2/3/2012.

 MAPFRE FAMILIAR, S.A.	
PERE BALLBER ALEGRE	Nº de Registre DGS i FP C005846213768Y
SERVEI D'ASSEGURANCES - PLANS DE PENSIONS GESTIÓ IMMOBILIARIA - HIPOTEQUES	
Major, 58 08758 Cervelló Barcelona	Tel. 93.684.13.63 / 609.30.97.63. Fax 93.635.91.70. pballbe@mapfre.com

HORTS DE POESIA:

EL FESTIVAL INTERNACIONAL DE POESIA DE SANT VICENÇ DELS HORTS HA ARRIBAT A LA QUARTA EDICIÓ

Rosa Monforte i Solà, filòloga

El primer cap de setmana de juliol va tenir lloc al jardí de Can Comamala de Sant Vicenç dels Horts la quarta edició de l'Horts de Poesia, nom amb què es coneix el festival internacional de poesia de la localitat, que ja ha esdevingut una cita estiuenca anual obligada, un referent a la comarca del Baix Llobregat, i, per sort de tots, ha passat ja a formar part dels nombrosos festivals poètics de qualitat que podem trobar arreu del país. Un festival organitzat per l'ajuntament i amb José Luis Arcediano i Jordi Boladeras, escriptors llargament guardonats, com a coordinadors literaris.

enguany vam poder gaudir de poetes tan consolidats i reconeguts com Màrius Sampere i d'altres com Sònia Moll, Edu Barbero, Josep Anton Soldevila o Miriam Reyes. La nota internacional va donar-la Jean-Yves Bériou, poeta francès resident a Barcelona..

El 2012 el festival es va estrenar per primera vegada d'una manera valenta amb el qualificatiu arriscat d'internacional, com confessava en aquell moment un dels coordinadors, i des de d'aleshores ençà, any rere any, hi ha hagut una desfilada excel·lent de poetes d'alta qualitat. Un festival que ha incorporat també a partir de la segona edició altres manifestacions artístiques com el videoart o la videopoesia i la música.

En definitiva, una aposta ferma de difusió de la poesia per fer-la gaudir en directe i de primera mà dels propis creadors en un marc incomparable i en què en cada edició es pot comptar tant amb poetes de prestigi reconegut com amb poetes joves que comencen a obrir-se camí. Sempre, però, amb la seguretat que hi haurà sorpreses i descobertes literàries.

Horts de poesia, un nom per recordar el que va tenir la vila en l'època de la Segona República (Horts del Llobregat) i per evocar els horts i el riu, les collites, els

fruits. En definitiva, el batec de la terra i el ritme de la vida també reflectits i fets metàfora als versos i a la creació poètica.

Alguns dels poetes internacionals que han passat per l'Horts han estat el grec Vassilis Manoussakis, l'argentí Osías Stutman o l'amazig Salem Zenia. Entre els del país han recitat Estel Solé, Jordi Virallonga, Eduard Sanahuja, Blanca Llum Vidal, José Luis García Herrera, Jordi Roig o Dolors Miquel.

Cal destacar també l'acurada plaquette, digna de col·leccionista tant pel contingut com pel disseny que apareix a cada edició amb àmplia informació dels poetes i els artistes participants.

I per acabar i esperant que vinguin moltes més edicions, cito un fragment de la presentació de la tercera edició del 2014 sobre l'esperit transgressor i rebel de la creació poètica:

“La paraula poètica vol oferir-se com a eina transgressora, com a recurs natural per tal de foradar la xarxa, per transcendir el límit d'allò conegut (anomenat) i proposar i plantejar noves o diferents visions o interpretacions de la realitat, esperonant-la perquè s'expandeixi en altres direccions, generant altres situacions, creant-ne i recreant-ne amb multitud de matisos no contemplats fins al moment.”

Jardins de Can Comamala
Foto, Ajuntament de Sant Vicenç dels Horts

LA DISCUTIDA I DISCUTIBLE GESTIÓ MUSICAL BARCELONINA

Pere Larrosa

Durant els darrers mesos, a les xarxes socials i als diaris ha sorgit una polèmica sobre les temporades musicals a Barcelona. Són diversos els motius que ha provocat la discussió entre els afeccionats, però el més important de tots és l'escandalosa pujada de preus dels espectacles de la propera temporada 2015-2016. Les conseqüències de tot aquest desgavell poden ser greus, ja que estem parlant, en la majoria de casos, de locals de titularitat pública que es mantenen amb els diners de tots, inclosos els dels qui no assistiran mai a un concert o a una òpera. El dèficit pressupostari, si no es reacciona a temps, serà insostenible i ens abocarà a una dramàtica crisi en l'àmbit musical barceloní. Us puc assegurar que no exagero.

Anem a pams. El Gran Teatre del Liceu ha efectuat una redistribució de preus de les localitats i, per aquest motiu, ha canviat de categoria algunes zones i n'ha creat de noves. Per exemple, la platea de la propera temporada tindrà tres preus diferents. Aquesta reforma era imprescindible, ja que fins ara hi havia moltíssimes localitats que comptant amb una visió de l'escenari parcial o quasi nul·la tenien el mateix preu que butaques centrals amb visió del 100 %. La nova distribució recull, doncs, una raonable i antiga petició dels afeccionats. Aleshores, quin és el problema? Doncs que l'esmentada redistribució ha vingut acompanyada d'una pujada escandalosa de preus.

L'actual equip directiu del teatre ha considerat que a aquest canvi topogràfic se li havia d'afegir, a més, una diferenciació entre les funcions dels caps de setmana i les de dilluns a dijous, encarint de forma abusiva les primeres. Per aquest motiu, abonats de tota la vida que tenien torn de divendres han vist més que doblat el preu del seu abonament, sobretot en les localitats dels pisos superiors, les més econòmiques. Molts s'han vist obligats a deixar-lo o canviar-lo per una zona amb menor visibilitat, ja que no podien assumir aquesta despesa. També s'ha aprofitat per pujar els preus de les localitats soltes i l'any que ve hi haurà funcions, com algunes de *Lucia di Lammermoor*, en les que l'entrada més barata que garanteixi una visió del 100 % és del cinquè pis a un preu de 85 euros (35 localitats, ja esgotades) i la més cara valdrà 325 euros. Hi ha entrades per aquesta funció que tenen una visió del 10 % i costaran 59 euros. Quines són les conseqüències d'aquest despropòsit? La irritació quasi unànime dels afeccionats i la més que previsible caiguda de la venda d'abonaments i de localitats. Tot i que encara no hi ha informació oficial i dubto que n'hi hagi, n'hi ha prou en entrar a la seva web (www.liceubarcelona.cat) per comprovar el que dic.

L'Auditori de Barcelona també s'ha apuntat als despropòsits. Si bé la temporada de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya, l'OBC, ha mantingut preus i zones amb petitíssimes modificacions que no alteren substancialment la reforma, en aquest cas encertada i ben rebuda pels afeccionats, que es va fer l'any passat; sí que hi ha hagut canvis en el novíssim Cicle de Música Antiga (continuació del que durant anys va patrocinar una

caixa d'estalvis). Contràriament al que ha passat al Liceu, aquí s'han reduït les zones i s'ha deixat tot l'Auditori amb només dues categories mantenint una tercera, imprescindible en els temps que corren, a 10 euros la butaca i que es posarà a la venda una setmana abans de cada concert. Així, veiem que valdrà el mateix una butaca central de platea que una lateral i que una de primer pis lateral, amb visió parcial. Aquesta modificació va anar acompanyada, a més, de la respectiva apujada de preus: un abonament de platea ha passat de 150 a 290 euros. Resultat: finalitzat el termini per abonar-se, no arribaven a una cinquantena les persones que havien "picat", d'un aforament de 2.200 espectadors. En aquest cas, i després de múltiples queixes, cal dir que els gestors de l'Auditori han rectificat i han ofert als abonats una rebaixa, deixant el preu final a 215 euros i un concert més que l'any passat.

El Palau de la Música i la Fundació Orfeó Català, després del cas Millet, ha presentat els darrers anys una temporada espectacular que ha comptat amb solistes, directors i formacions orquestrals de primera categoria al costat de cicles més modestos, però de reconeguda qualitat. L'escenari del Palau ha quedat petit per a les grans orquestres i encabir-les comporta una pèrdua de visió des del segon pis, a la que s'hi afegeix que aquest té un pendent que no permet gaudir completament de la visió de l'escenari. Atès que els preus de les localitats amb bona visió que permeten una escolta còmoda oscil·len entre els 60 i els 200 euros (em refereixo sempre als grans cicles), l'afecionat assidu també ha fet una passa enrere i s'ha donat el cas que ni estrelles

rutilants com el director d'orquestra Daniel Barenboim o la Filharmònica de Viena no esgoten les localitats.

Ibercàmera, entitat privada que organitza una excel·lent temporada de concerts, lloga el Palau per a concerts amb solistes o formacions de cambra i L'Auditori per a les grans orquestres. No ha modificat essencialment els preus, ans el contrari, els ha abaratit i, per tant, és de preveure que no es veurà afectada per la crisi de les altres institucions.

Avergonyeix veure com el Liceu ha ofert entrades per les representacions del *Don Pasquale* del darrer mes de juny com si es tractés d'una campanya de les rebaixes del *Corte Inglés*: dues entrades al preu d'una pel dia de la música, una rifa de 100 entrades omplint una enquesta, un 50 % de descompte si et deies Pasqual o Pasquala, entrades a quasi meitat de preu si ets abonat de l'OBC i, per rematar-ho, ha fet passejar unes noies per les Rambles oferint als vianants 25 euros de descompte només presentant el fulletó que repartien. També el Palau s'ha afegit a les rebaixes i, entre altres ofertes, si tens la sort de ser alumne d'una escola de música pots aconseguir un 30 % de descompte.

Tot aquest enrenou està produint uns efectes desastrosos en la imatge cultural i, especialment en l'àmbit musical, de la capital catalana. Això és un espectacle tristíssim que fa envermellar. Cal reclamar, doncs, un redreçament d'aquestes mesures. Els causants del desastre han de ser cessats i cal que TOTS, afeccionats o no, reclamem responsabilitats als qui han escollit persones ineptes que desconeixen l'àmbit que han de gestionar. I hem de ser TOTS perquè els diners provenen dels qui paguem impostos, que ens mereixem respecte i consideració i que la música sigui un art a l'abast de tota la població.

AULADEMUSICA
CENTRE PEDAGOGIA
I TALLERS CREATIUS

Gisela Flasche Spaan

C/ Major, 102
08758 Cervelló
620 81 87 96

CREUER PEL RIU MEKONG (III)

Antoni Monforte

Quan l'avió va començar a perdre alçada per aterrar a l'aeroport d'Ho Chi Minh (l'antiga Saigon) va aparèixer una nota a la pantalleta del seient del davant que informava del número de cinta per on podríem recollir el nostre equipatge. L'aeroport de Saigon, si el comparem amb el de Dubai, era de dimensions reduïdes i fàcilment vàrem trobar les oficines de la policia per sol·licitar el visat d'entrada al país. El que no fou tan fàcil fou aconseguir-lo. En una finestreta ens donaren un imprès que havíem d'omplir amb les nostres dades, en una altra finestreta havies de pagar 45 dòlars per persona, que era el preu del visat d'entrada vàlid per un mes. Un cop emplenat l'imprès juntament amb dues fotografies i el passaport s'havia d'entregar en una altra finestreta i finalment en una altra finestreta et donaven el passaport juntament amb el visat grapat en una pàgina. Tot fou molt fàcil, però vàrem haver-nos d'esperar dues hores perquè ens donessin el passaport i això que érem dels primers!

Palau de la Reunificació
Foto, Antoni Monforte

Passàrem el control de passaports i en el visat ens posaren el segell d'entrada i anàrem a buscar l'equipatge que havíem facturat des de Barcelona buscant el número de la cinta que ens havien indicat a la pantalleta de l'avió, que després de dues hores d'haver arribat, qui sap on parava, i el més sorprenent és que les nostres maletes estaven recollides i ordenades al costat de la cinta indicada esperant que les recollíssim. Contents i cansats sortírem de l'aeroport. Aquesta vegada sí que ens esperaven: un vietnamita que parlava molt bé espanyol i que ràpidament ens va conduir al nostre hotel, el Renaissance, un cinc estrelles espectacular. Vaig donar un cop d'ull al rellotge de recepció: eren les 00.40 h. Mare de Déu! Havíem sortit de Barcelona a les 4 de la tarda del dia 16 i arribàvem a Saigon a les 00.40 del dia 18. Sort que vàrem descansar unes hores a Dubai.

L'endemà a les 8 del matí després d'esmorzar vàrem fer una visita a la ciutat començant pel lloc on hi havia el Palau presidencial, destruït per la guerra i que en el seu

lloc actualment hi ha l'anomenat Palau de la reunificació, que és un orgull del poble, ja que va ser el primer edifici públic construït per un arquitecte vietnamita. Vàrem veure la catedral de Notre Dame, una església catòlica com la de París de dimensions més reduïdes, construïda al segle XIX i tota feta de maons. Al Vietnam hi ha aproximadament uns 9 milions de cristians, el 90% dels quals són catòlics. El Teatre de l'Òpera, construït pels francesos a l'època colonial imitant els teatres d'òpera europeus i on actualment es fan actuacions de circ i de màgia. L'òpera no agrada als vietnamites. El Museu de la Guerra, que podria anomenar-se dels crims de guerra i de les atrocitats comeses tant pels americans com pels xinesos o francesos, remarcant els efectes de les bombes de napalm sobre la població, una primera planta horrible on es mostren amb fotografies de color totes les conseqüències d'aquestes bombes. Fou horrorós. Vaig sortir ràpidament i esgarriat d'aquesta planta. La segona planta destinada a material bèl·lic amb un apartat de pòsters i portades dels diaris de l'època amb manifestacions de tot el món en contra de la guerra. Com podeu suposar no n'hi havia cap de l'Estat espanyol. La tercera planta estava dedicada als Estats Units amb una col·lecció de fotografies fetes pels millors fotoperiodistes de l'època. El recull fotogràfic era veritablement impressionant.

Fotografia exposada al Museu de la Guerra

Al sud de la ciutat hi ha el barri xinès anomenat Cholon que fou construït pels emigrants xinesos que s'hi varen establir a principis del segle XVIII. Interessant la pagoda Thien Hau amb un pati exterior descobert en forma d'atri amb unes escultures de ceràmica vidrada que expliquen les escultures de l'antiga Xina, des de Confuci fins a la dinastia Ming passant per la dinastia Thang de l'època medieval. En un angle de l'esquerra hi havia una figura occidental que cridava l'atenció. El guia ens va comentar que era Marco Polo, el viatger italià que el 1271 va sortir de Venècia i va

arribar a la Xina i aquell racó del temple explicava la seva arribada al país xinès.

Interior d'una pagoda al barri de Cholon
Foto, Antoni Monforte

Arribats a l'hotel ens vàrem reunir amb tota la gent que havia de fer el creuer: érem 28 persones de set nacionalitats diferents. Totes les explicacions, instruccions i comentaris serien en llengua anglesa, així com els guies locals i la tripulació. El servei de camarots i cambres era jove, format per nois i noies de Cambodja i els que feien la feina més pesada eren vietnamites. El vaixell era de fusta ambientat i decorat a l'estil de 1930 i el seu nom era Jayavarman, que era el nom d'un dels emperadors khmer que va construir part dels temples d'Angkor, la bandera que duia era vietnamita i el capità era de Malàisia. Nosaltres érem els primers passatgers de l'Estat espanyol que fèiem aquest creuer. Ens varen presentar un militar, comandant de l'exèrcit que havia fet la carrera militar a Cuba, i que ens faria de traductor, ja que parlava espanyol amb accent cubà que sentit en un vietnamita tenia la seva gràcia.

Continuarà

L'església de Santa Maria, declarada bé cultural d'interès nacional (BCIN), en la categoria de monument històric

Montserrat Bartol

Al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya de 30 d'abril de 2015 s'ha fet públic l'acord del Govern de la Generalitat de Catalunya, de data 28 d'abril, pel qual es declara bé cultural d'interès nacional, en la categoria de monument històric, a l'església de Santa Maria, a Cervelló. Culmina, així, una de les majors reivindicacions de Segle Nou, que ja a inicis de l'any 1992 va sol·licitar de la Generalitat de Catalunya el reconeixement de condició de persona interessada en l'expedient que havia instat el Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat a finals de l'any 1991, mitjançant el qual se sol·licitava la declaració de monument artístic i la seva restauració.

En data 22 de maig de 1994, l'assemblea general de socis de Segle Nou va acordar, per unanimitat, adherir-se a la petició de catalogació de l'església romànica. Començà, així, un llarg camí que tot just acaba d'arribar a bon port.

El mes de gener de l'any 2002 Segle Nou presentà novament escrit davant la Direcció General de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, sol·licitant la incoació de l'expedient de declaració de BCIN per tal de garantir els nivells de protecció efectius de l'església i poder preservar el conjunt per a les generacions futures.

Anys després, al mes de maig de 2013, l'Ajuntament de Cervelló va sol·licitar la tramitació de l'expedient per a la declaració de BCIN al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat. Novament, Segle Nou es personà en l'expedient per posar de manifest que l'any 2002 es va aportar nombrosa documentació per a la incoació de l'expedient.

No és fins al 18 de març de 2014 que es fa públic al DOGC la incoació de l'expedient de declaració de BCIN, en la categoria de monument històric, i de delimitació d'un entorn de protecció comú amb el castell i la creu de terme de Santa Maria.

Acomplerts tots els tràmits preceptius, i amb els informes favorables del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català i de l'Institut d'Estudis Catalans, estem molts orgullosos de poder fer públic que, per fi, ho hem aconseguit. L'església de Santa Maria ja és bé cultural d'interès nacional!

Gràcies a tots els qui, al llarg de tants anys, ho heu fet possible.

Foto, Arxiu Jaume Pons

la germandat
GERMANDAT DE SANT SEBASTIÀ

Sempre al costat de les famílies

Santa Anna, 1 l'Ateneu - despatx A
08758 Cervelló
tel. 639 918 890 - 639 941 153
www.cervellogermandat.org

Farmàcia imon Bisbal

Major, 48
tel.: 93 660 05 40
CERVELLÓ

Llic. J.A. Simon Bisbal

Hotel-Spa
Golf -Pitch & Putt
Banquets

www.canrafel.net
hotel@canrafel.net
reserves 93 650 10 05
08758 CERVELLÓ

Fleca El Llonguet

Major, 64 08758 CERVELLÓ Tel. 93 516 78 48 flecaellonguet@yahoo.es

-Ens fem el nostre pa i pastisseria
-Elaborem i cultivem un ferment propi pel pa
-Pa fresc i de qualitat
-Baguette a l'estil francès

-Coques dolces i salades
-Panets per festes infantils, etc...
-Couem durant el dia
-No utilitzem aditius artificials

OBRIM DIUMENGES I FESTIUS

Existe un lugar...

MASIA
Can Esteve

Riera,2 - 08758 Cervelló

Tel. 93 660 27 06

www.masiacanesteve.com